

Pali-uni ispasisiza tu is-atusasamu

Ma-aq a sikopa tu siduq a, ni-i tu mamaszang a ispasisiza, heza-an i ekitvevi-an tu is-atusasamu. Ma-aq mita Bununtuza ka ispasisiza ka, ma-aq a ekitvevi-an, ma-aq a keteklasan a? Ma-aq qabas ang a Bununtuza kis mapasiza ka, sia issia bananaz madadengaz a munhaan issia binano-az tu madadengaz ta, ihaan binano-az ta mapa-is-av. Ma-aq a issia bananaz madadengaz a kadavus, mapataz babu, ispinahip i **naminmavala**, pisisihalun a issia binano-az a madadengaz, **mapokhabuq** mapaka-un mapisbusuk paquu davus mapipa ta mapinahip nai ta, asa tu uka sia na minmavala tu bunun ta ka na ispali-aza.

Ma-aq is na kanaqtung in a, mapokbaas a **naminmavala** ka ki ququdan siin i nakonun. mopa ta ka tupa-un in tu mapakanaqtung in, mamantuk in tu mavala, ni-i in tungaan tupa, tupa-un in tu “ mavala ”. Ma-aq is kanaqtung in a, hadasun i bananaz ta ka binano-az a munhaan issia bananaz ta tu lumaq. Ma-aq is ihaan in bananaz tu lumaq a, masamu muqna mapa-is-av i bunun.

Masalpu kis miliskin i, mopaq i ma-aq lopa ko ka Bununtuza ka silili **ki ituduma** siduq tu ispasisiza tu, asa tu ihaan bananaz lumaq mapa-is-av. Heza

ka mupusan mapa-is-av, tutuza tu kasalpu-undengaz is miliskin. Kanaqtung haan binano-az ta mapa-is-av a, muqna haan bananaz ta mapa-is-av.

Ma-aq sia Bununtuza ka melanqabasan tu ispasisiza ka, heza ka ni-i tu maqtu laktanan tu ispasisiza, sia tupa-un tu “ palasamu ”. ma-aq a bananaz i binano-az is na mapasaaal a, asa tu tangus ang mapataqu ki siduq tu ismama-aq, mopaq asa maqansiap tu duuq masamu. Ma-aq is toksisia tu siduq a tama ka masamu, ma-aq is toksisia tu siduq a tina ka masamu amin, ma-aq is toksisia ki tina ka issia ta tama tu siduq a masamu, ma-aq is toksisia ki tina ka issia ta tina tu siduq a masamu amin. Issia nepi melantangus tu madadengaz pinala tu tekla. Ma-aq is ikmuli ki sintu-asqaz ti ka, na ki’haz i tastusiduq, na minkankanaang a tastusiduq; ma-aq is ni-i tu kapimopa ki samu ti ka na isnunbus a tastulumaq.

Asa ata ka Bununtuza tu malniniap i imita melantangus pinala pemitu tu ispasisiza tu samu ti. Asa ata tu matusuqtis, ka-a tu silansanun i ituduma siduq tu is-atusasamu, matakunav i imita anak-anak makitvevi tu melanqabasan. Asa ata tu tangus ang saqaal mita anak-anak, kapisuqtis imita Bununtuza kapanu-un a isteklasan tu is-atusasamu.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【巒群布農語】高中學生組 編號 1 號

談婚姻的文化

每個民族都有各民族獨有的婚姻制度之程序與文化。

早期布農族婚姻文化，新郎家族會前往新娘家族部落，在新娘家族的家舉行婚禮、釀酒與殺豬，讓未來的親家高興，使其吃飽；使其喝足酒釀液，也讓未來的親家樂得沒話說。

婚宴即將結束時，新娘家族會回請新郎家族飲料、食物。此時婚姻大事即宣告完成，不再直呼對方名字，而是稱其為親家，真正的結為親家。結束後，新郎家族會將新娘帶回新郎的家，不會再舉辦第二次婚禮，也沒有再宴客。

如今布農族婚姻制度的做法，令人擔憂。因為，現在有很多是仿倣其他族群的婚姻模式來進行。結婚的場所是在新郎的家，會舉行兩次的婚宴。在新郎家舉辦一次婚宴後，又會到新娘的家辦回門宴，這就是令族人擔憂的情況。

布農族傳統婚姻制度 samu。如果男女雙方剛接觸認識，一定要詢問對方是不是 palasamu(近親)。若對方父親或母親與自己是同氏族，就是 palasamu，這些都是屬於先祖流傳下來的生活智慧。若違反 palasamu，會牽連氏族且留下貽禍；若沒有遵守這律法，會致使家族家道中落。所以，要謹守並遵循此禁忌與規範。

我們族人一定要用喜樂的心，歡喜接受先祖遺留下來的婚姻制度。更要謹記不需要去模仿他族的文化，要先從認識己身文化做起，謹守並珍惜布農族優越的文化。